

Số: /BC-BVHXH

Kon Tum, ngày tháng năm 2022

BÁO CÁO

Kết quả giám sát tình hình thực hiện chính sách cho Người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum

Thực hiện Chương trình số 01/CTr-VHXH ngày 14 tháng 01 năm 2022 của Ban Văn hóa - Xã hội về giám sát, khảo sát của Ban Văn hóa - Xã hội Hội đồng nhân dân tỉnh năm 2022, Ban Văn hóa - Xã hội đã thành lập Đoàn Giám sát tình hình thực hiện chính sách cho Người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum⁽¹⁾ và tổ chức giám sát việc thực hiện tại các huyện, thành phố⁽²⁾.

Tổng số người cao tuổi (NCT) toàn tỉnh là 40.975³ người, chiếm 7,4% dân số, trong đó: NCT thuộc hộ nghèo là 3.279 người; NCT thuộc hộ cận nghèo 2.200 người, NCT là người dân tộc thiểu số có 15.225 người; NCT từ đủ 80 tuổi trở lên là người thuộc hộ nghèo, không có lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hàng tháng là 4.502 người.

Toàn tỉnh hiện có 2.203 NCT tham gia công tác Đảng, chính quyền, đoàn thể ở các cấp. Số hội viên hội NCT hiện có 29.532, chiếm tỷ lệ 72% tổng số NCT, trong năm 2021 kết nạp mới 922 hội viên. Hội cơ sở, có 99 tổ chức; 198 Chủ tịch, Phó Chủ tịch, 853 chi hội thôn, làng, tổ dân phố.

Qua xem xét báo cáo và làm việc trực tiếp tại 6 đơn vị huyện, thành phố về triển khai các chính sách pháp luật cho NCT, Ban Văn hóa-Xã hội báo cáo kết quả giám sát cụ thể như sau:

I. Kết quả thực hiện

1. Công tác chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện.

- Trên cơ sở Luật Người cao tuổi và các văn bản pháp luật có liên quan đến chính sách cho Người cao tuổi, từ năm 2019 đến 2021, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành 17 văn bản có liên quan để triển khai thực hiện các chính sách cho người cao tuổi, tăng cường công tác chăm sóc, phát huy vai trò người cao tuổi trên địa bàn tỉnh.

⁽¹⁾ Quyết định số 15/QĐ-BVHXH ngày 22/4/2022 của Ban XHXH về việc thành lập Đoàn giám sát tình hình thực hiện chính sách cho Người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum; Kế hoạch số 17/KH-ĐGS ngày 29/4/2022 của Đoàn giám sát tình hình thực hiện chính sách cho Người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum

⁽²⁾ 6 huyện, thành phố: huyện ĐăkGlei (xã Đăk Long, xã Đăk Pét); huyện Đăk Hà (xã Ngọc Ráo, xã Đăk Hring); huyện Ngọc Hồi (xã Sa Loong, xã Đăk Dục); huyện Tu Mơ Rông (xã Đăk Sao, xã Tu Mơ Rông); TP Kon Tum (xã Ngọc Bay, xã Kroong, phường Trần Hưng Đạo, phường Thắng Lợi); huyện Kon Plông (xã Hiếu, xã Pờ Ê).

³ Trung Tâm Bảo trợ và CTXH 16 người; các huyện, thành phố: huyện ĐăkGlei 3.633 người; Sa Thầy 3.038 người; Kon Rẫy 1.827 người; IAHD'Rai 205 người, Tu Mơ Rông 1.821 người, Đăk Hà 6.194 người, Đăk Tô 3.560 người, KonPlông 1.787, Ngọc Hồi 2.647 và thành phố Kon Tum 16.247 người.

- UBND các cấp hàng năm đều xây dựng kế hoạch hoạt động hưởng ứng Tháng hành động vì Người cao tuổi Việt Nam.

- UBND cấp tỉnh, cấp huyện thành lập Ban công tác Người cao tuổi để giải quyết những vấn đề về cơ chế, chính sách liên quan đến NCT, trong đó cơ quan Lao động, Thương binh và xã hội các cấp là cơ quan chủ trì tham mưu, phối hợp với các cơ quan liên quan và Ban đại diện Hội người cao tuổi cấp tỉnh, cấp huyện ban hành các văn bản hướng dẫn và phối hợp với địa phương tổ chức thực hiện các chính sách cho người cao tuổi như chính sách bảo trợ xã hội, chúc thọ mừng thọ, chăm sóc sức khỏe, văn hóa, thông tin...

- Công tác tuyên truyền phổ biến chính sách pháp luật cho người cao tuổi được triển khai dưới nhiều hình thức phong phú như truyền thông trên các phương tiện thông tin đại chúng, tư vấn, lồng ghép trong các hội nghị, cuộc họp, biên soạn, in ấn, phát hành các tài liệu và nhân các ngày Quốc tế người cao tuổi, Tháng hành động vì Người cao tuổi Việt Nam...

2. Kết quả triển khai cụ thể:

2.1. Chính sách bảo trợ xã hội cho người cao tuổi: (chi tiết tại phụ lục số 1)

- Đến 31/12/2021 toàn tỉnh có 4.502 NCT được hưởng chính sách trợ cấp hàng tháng tại cộng đồng. Thực hiện các quy định về bảo trợ xã hội cho người cao tuổi⁽⁴⁾, từ năm 2019-2021, tỉnh đã thực hiện trợ cấp xã hội hàng tháng tại cộng đồng cho 18.741 lượt NCT thuộc hộ nghèo không có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng, người từ đủ 80 tuổi trở lên không có lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hàng tháng với tổng kinh phí đã thực hiện là 51.508,14 triệu đồng; thực hiện nuôi dưỡng 16 người cao tuổi tại Trung tâm Bảo trợ và công tác xã hội tỉnh. Việc thực hiện chi trả các chế độ cơ bản đầy đủ, kịp thời. Bên cạnh đó, các chính sách hỗ trợ khác đối với NCT cũng được thực hiện đúng, đảm bảo theo quy định, như cấp thẻ BHYT cho 13.733 NCT với kinh phí 10.936 triệu đồng, hỗ trợ chi phí mai táng cho 1.198 NCT qua đời với tổng số tiền 6.651,40 triệu đồng;

- Thực hiện chính sách cho đối tượng là NCT khuyết tật nặng, khuyết tật đặc biệt nặng được chăm sóc, nuôi dưỡng tại gia đình 1.284 người, kinh phí 4.667 triệu đồng; thực hiện chính sách hỗ trợ người chăm sóc, nuôi dưỡng NCT khuyết tật nặng, khuyết tật đặc biệt nặng tại gia đình được hỗ trợ kinh phí chăm sóc, nuôi dưỡng hàng tháng theo quy định⁽⁵⁾. Đối với NCT không có người có nghĩa vụ và quyền chăm sóc hiện nay đang sinh sống tại cộng đồng còn được chính quyền địa phương và Nhân dân quan tâm, chăm sóc, hỗ trợ về vật chất và tinh thần (*thăm hỏi, động viên, nhân dịp lễ, tết...*). Một số địa phương còn huy

⁽⁴⁾ Nghị định 136/2013/NĐ-CP ngày 21 tháng 10 năm 2013 của Chính phủ quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội; Nghị định 20/2021 ngày 15 tháng 3 năm 2021 của Chính phủ quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội

⁽⁵⁾ Năm 2019 có 24 đối tượng; năm 2020 có 40 đối tượng, năm 2021 có 44 đối tượng được chăm sóc, nuôi dưỡng tại hộ gia đình.

động các nguồn lực để thực hiện tốt công tác chăm sóc, hỗ trợ cho các cụ là NCT neo đơn, gia cảnh khó khăn⁽⁶⁾

- Thực hiện Nghị quyết 68/2021/NQ-HĐND ngày 14/12/2021 của Hội đồng nhân dân tỉnh⁷: Đến tháng 5 năm 2022 các huyện, thành phố triển khai và thực hiện chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng cho 297 người cao tuổi với số tiền thực hiện là 534,6 triệu đồng⁸.

2.2. Chính sách chăm sóc sức khỏe người cao tuổi: (chi tiết tại phụ lục số 2)

- *Chăm sóc sức khỏe cho NCT tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh:* Ở tuyến tỉnh đã thành lập khoa Lão tại Bệnh viện đa khoa tỉnh, thu dung và điều trị cho bệnh nhân là NCT gồm 02 phòng khám và 70 giường bệnh. Ở tuyến huyện, các Trung tâm y tế đều bố trí giường bệnh dành riêng cho người cao tuổi điều trị nội trú. 100% bệnh viện đưa NCT là đối tượng thuộc diện ưu tiên khi đến khám bệnh chữa bệnh, qua đó bố trí khu vực lấy số, bố trí phòng khám dành riêng cho NCT.

- *Chăm sóc sức khỏe cho NCT tại cộng đồng:* Tổ chức khám sức khỏe định kỳ 2 lần/năm để lập hồ sơ theo dõi sức khỏe cho NCT. Khám bệnh, chữa bệnh cho NCT tại các trạm Y tế và tại nơi cư trú của NCT. Đối với các trường hợp NCT bị tàn tật, cô đơn không nơi nương tựa không thể đến cơ sở y tế để khám bệnh thì Trạm Y tế tổ chức dịch vụ chăm sóc sức khỏe tại nhà để đảm bảo quyền lợi cho NCT. Tổ chức tuyên truyền các chứng bệnh NCT hay mắc phải và cách phòng tránh cũng như các phương pháp tập luyện để nâng cao thể trạng phòng tránh bệnh tật. Tuyên truyền phổ biến kiến thức về rèn luyện thân thể, hướng dẫn phòng ngừa lây nhiễm COVID-19 dành cho NCT, tăng cường sức khỏe và phòng bệnh, đặc biệt là các bệnh thường gặp ở NCT để NCT tự phòng bệnh; hướng dẫn NCT các kỹ năng phòng bệnh, chữa bệnh và tự chăm sóc sức khỏe

Bên cạnh đó, ngành y tế phối hợp với một số cơ sở y tế tuyến trung ương, các sở, ban ngành của tỉnh tổ chức một số hoạt động khám chữa bệnh nhân đạo cho NCT tại địa phương.⁹

2.3. Chính sách chúc thọ, mừng thọ người cao tuổi: (chi tiết tại phụ lục số 3)

Ủy ban nhân dân cùng với tổ chức Hội Người cao tuổi các cấp hàng năm tổ chức chúc thọ, mừng thọ cho người cao tuổi ở các độ tuổi theo quy định¹⁰. Trong 3 năm đã tổ chức lễ chúc thọ mừng thọ cho 10.903 người với kinh phí 5.133,25 triệu đồng. Hình thức tổ chức đảm bảo, được thực hiện nhân các dịp Tết Nguyên

⁽⁶⁾Ngọc Hồi có 83 cụ từ 90 tuổi trở lên được các tổ chức, cá nhân có lòng hảo tâm nhận đỡ đầu bằng hình thức hỗ trợ 200.000 đồng/cụ/tháng và cho đến hết đời; làm nhà ở cho 02 người cao tuổi với kinh phí 125 triệu đồng.

⁷ Quy định mức chuẩn trợ giúp xã hội, mức trợ giúp xã hội, đối tượng khó khăn khác chưa quy định tại nghị định số 20/2021/NĐ-CP được hướng chính sách trợ giúp xã hội trên địa bàn tỉnh Kon Tum

⁸ Trong đó: huyện Sa Thầy 39 người; Kon Rẫy 18 người; Đăk Tô 140 người; Ngọc Hồi 20 người và thành phố Kon Tum 80 người.

⁹ Giai đoạn 2019-2021: Phối hợp với Bệnh viện Mắt Thành phố Hồ Chí Minh triển khai khám sàng lọc đục thủy tinh thể cho 2.395 lượt NCT và phẫu thuật đục thủy tinh thể miễn phí cho 438 người; Câu lạc bộ Thầy thuốc trẻ tỉnh tổ chức đã tổ chức được 12 đợt khám bệnh, cấp phát thuốc miễn phí cho hơn 1.000 người.

¹⁰ Tròn 100 tuổi, tròn 90 tuổi; tròn 70, 75, 80, 85, 95 và trên 100 tuổi

đán, ngày Quốc tế Người cao tuổi (06/6), Ngày Người cao tuổi Việt Nam, ngày sinh nhật của người cao tuổi. Kết quả thực hiện thăm và chúc thọ, chúc mừng thọ cho các cụ tròn 100 tuổi, tròn 90 tuổi; tròn 70, 75, 80, 85, 95 và trên 100 tuổi từ năm 2019 đến năm 2021 là 10.903 người; kinh phí 5.133,25 triệu đồng.

2.4. Thực hiện các chính sách khác cho NCT (chi tiết tại phụ lục số 4)

- Chính sách tín dụng ưu đãi đối với NCT: Số hộ NCT có nhu cầu vay vốn tín dụng ưu đãi đều được Ngân hàng chính sách xã hội hướng dẫn thủ tục và giải ngân cho vay. Tính đến tháng 12 năm 2021 có 1.483 hộ, kinh phí 56,557 triệu đồng.

- Biểu dương, khen thưởng NCT có thành tích xuất sắc trong các hoạt động, phong trào tại địa phương: biểu dương khen thưởng là 414 người với tổng kinh phí trên **148** triệu đồng.

Ngoài ra các chính sách như: miễn phí các dịch vụ khi tham quan tại các khu di tích lịch sử; giảm giá vé khi tham gia các phương tiện giao thông công cộng, người cao tuổi có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số¹¹ đều được thực hiện đầy đủ, thường xuyên, kịp thời, các chính sách góp phần nâng cao đời sống vật chất và đời sống tinh thần cho người cao tuổi.

3. Thành lập và hoạt động của Quỹ chăm sóc và phát huy vai trò Người cao tuổi ở các cấp

- Chưa thành lập Quỹ chăm sóc và phát huy vai trò Người cao tuổi ở cấp tỉnh, cấp huyện. Riêng cấp xã có 01 Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi cấp xã được thành lập theo quy định (*Quỹ Chăm sóc và phát huy vai trò người cao tuổi tại phường Quyết Thắng, thành phố Kon Tum*).

- Kinh phí hỗ trợ cho hoạt động NCT ở cấp xã: một số địa phương vận động thu quỹ cho NCT được lấy ý kiến từ người dân để thu mỗi hộ gia đình đóng từ 10.000 đ đến 15.000 đồng/hộ gia đình. Hoặc phát động các tổ chức, cá nhân đóng góp để hình thành quỹ hỗ trợ chăm sóc cho NCT tại địa phương¹². Quỹ nhằm phục vụ cho các hoạt động của Hội người cao tuổi địa phương như: thăm hỏi ốm đau người cao tuổi nghèo, có hoàn cảnh khó khăn hoặc phúng viếng người cao tuổi khi qua đời.

4. Vai trò của tổ chức Hội người cao tuổi ở các cấp trong phối hợp triển khai các chính sách cho Người cao tuổi:

¹¹ miễn phí 100% các dịch vụ khi tham quan tại các khu di tích lịch sử; được giảm giá vé tham gia giao thông, 1.748 lượt người với số tiền 31.233 triệu đồng; hỗ trợ vật chất cho 8.460 lượt người có uy tín cao tuổi nhân dịp Tết Nguyên Đán, các ngày Lễ, tết khác hàng năm, thăm hỏi người có uy tín ốm đau, gặp khó khăn và thăm viếng người uy tín qua đời 687 lượt người...

¹² Đăk Hà: quỹ hoạt động của người cao tuổi với sự đóng góp từ nhiều nguồn với số tiền 504 triệu đồng; Kon Rẫy: Phối hợp với Ban Đại diện Hội Người cao tuổi huyện phát hành Thư kêu gọi phát động ủng hộ Quỹ “Toàn dân chăm sóc và phát huy vai trò Người cao tuổi” gửi đến các cơ quan, đơn vị, tổ chức trên địa bàn huyện với kinh phí vận động được 77,928 triệu đồng. Xã Ngọc Bay (TP Kon Tum) thực hiện vận động quỹ từ các doanh nghiệp trên địa bàn và hội phí cho hoạt động NCT ở cấp xã 12,5 triệu đồng, các chi hội thôn 16,8 triệu đồng; Xã Sa Loong (Ngọc Hồi): năm 2021 vận động kinh phí hơn 10 triệu đồng; Xã Đăk H’Ring (Đăk Hà): tổ chức tạo điều kiện cho Hội NCT quản lý nghĩa trang để có kinh phí hoạt động...

4.1 Tổ chức Hội người cao tuổi ở các cấp:

Cơ cấu tổ chức của người cao tuổi ở các cấp được kiện toàn và đi vào hoạt động cơ bản đảm bảo cho thực hiện nhiệm vụ:

- Ở cấp tỉnh: Ban Đại diện Hội người cao tuổi tỉnh, có 16 người, gồm: Trưởng, Phó ban chuyên trách và 14 thành viên kiêm nhiệm; cơ quan thường trực có 03 người
- Ở cấp huyện: Ban Đại diện Hội người cao tuổi các huyện, thành phố có 09 Trưởng ban chuyên trách, 117 thành viên kiêm nhiệm (*huyện Ia Hdrai chưa thành lập Hội NCT*); cơ quan thường trực có 02 người.
- Ở cấp xã: có 99 tổ chức với 198 Chủ tịch, Phó chủ tịch, 853 chi hội thôn, làng, tổ dân phố.

4.2. Vai của tổ chức Hội NCT các cấp trong phối hợp thực hiện và giám sát việc thực hiện các chính sách cho NCT theo quy định; tham gia phong trào xây dựng nông thôn mới các chương trình do cấp hội phát động

- Ban Đại diện Hội NCT tỉnh đã phối hợp với các ngành, đoàn thể liên quan tuyên truyền chủ trương của Đảng, pháp luật, chính sách của Nhà nước liên quan đến NCT bằng nhiều hình thức phong phú như tuyên truyền thông qua sinh hoạt các câu lạc bộ, tập huấn cán bộ Hội NCT cơ sở. Hàng năm, tổ chức kiểm tra, đánh giá thực hiện chính sách, chế độ bảo trợ xã hội đối với NCT ở cơ sở, kịp thời phát hiện, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, kiến nghị sửa đổi, bổ sung, ban hành chính sách mới về đãi ngộ cán bộ làm công tác Hội NCT, chế độ bảo trợ xã hội đối với NCT phù hợp tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh từng thời kỳ.

- Các cấp hội triển khai các kế hoạch liên ngành giữa Hội NCT với Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh đạt kết quả tích cực trong bảo vệ, an toàn, vùng biên ở các xã vùng biên giới. Có kế hoạch phối hợp liên ngành với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên Môi trường tích cực tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh như hiến đất, góp công, góp tiền¹³; phối hợp với chính quyền, đoàn thể cùng cấp vận động và triển khai các hoạt động chúc thọ, mừng thọ, giúp đỡ NCT có hoàn cảnh khó khăn¹⁴.

- Hàng năm, Hội NCT các cấp phối hợp với các ngành liên quan tổ chức thành công Tháng hành động vì NCT và tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao cho NCT. Duy trì và mở rộng các câu lạc bộ cho NCT, trong đó có 22 Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau, đã xây dựng giai đoạn (2016-2020) và năm 2021 thành lập thêm 3 Câu lạc bộ, nâng tổng số 25 Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau.

¹³ Giai đoạn 2015-2021 đã vận động NCT đóng góp 57.787 m² đất để xây dựng trường học, đường nông thôn, 27.000 ngày công và 668.000.000đ; tham gia “ Trồng cây đời đời nhớ ơn Bác”, trồng được 175.000 cây phân tán, tập trung các loại. Qua phong trào thi đua hàng năm các cấp hội bình chọn từ 700-1000 NCT sản xuất – kinh doanh giỏi, có mức thu nhập từ 250-350 triệu đồng mỗi năm; năm 2018 thực hiện sự chỉ đạo của TW Hội về việc tổ chức “ Hội nghị biểu dương NCT sản xuất kinh doanh giỏi” giai đoạn 2015-2017, có trên 80 NCT tiêu biểu sản xuất kinh doanh giỏi, trong đó 04 đại biểu NCT sản xuất – kinh doanh giỏi dự Hội nghị Trung ương.

¹⁴Từ 2015-2021 số đơn vị có Quỹ: Thành phố Kon Tum 19/21; huyện Đăk Hà có 11/11; huyện Đăk Tô có 5/9; huyện Kon Rẫy 2/7; huyện Ngọc Hồi 2/8; huyện Sa Thầy 2/11 cơ sở có Quỹ và có tổng số dư lũy kế là 567.triệu đồng.

5. Những hạn chế, khó khăn, bất cập

- Về thực hiện các chính sách:

+ *Chính sách chi trả chế độ bảo trợ xã hội hàng tháng*: Ngành Lao động, Thương binh và Xã hội ký hợp đồng với Bưu điện chi trả chế độ theo thời gian cam kết. Tuy nhiên có nơi việc chi trả không đúng thời gian nên khó khăn cho NCT khi phải đi lại nhiều lần nhận chế độ¹⁵. Một số cán bộ theo dõi công tác NCT ở cấp xã chưa nắm bắt được hết các chính sách, còn nhầm lẫn giữa chính sách bảo trợ xã hội theo Nghị định 20/NĐ-CP và Nghị quyết 68/NQ-HĐND nên ảnh hưởng đến chất lượng tham mưu thực hiện chính sách NCT trên địa bàn¹⁶. Phần lớn cấp Hội cơ sở chưa phát huy hiệu quả vai trò phối hợp với chính quyền địa phương trong nắm bắt các đối tượng để thực hiện trợ giúp xã hội.

+ *Chăm sóc sức khỏe cho NCT*: Tỷ lệ lượt được khám sức khỏe định kỳ và được lập hồ sơ theo dõi, quản lý sức khỏe hàng năm toàn tỉnh chưa cao¹⁷, trong đó có một số xã tỷ lệ lượt khám định kỳ NCT rất thấp¹⁸. Một số địa phương do đặc thù địa bàn cách trở nên việc khám tại nhà rất hạn chế¹⁹.

+ *Chúc thọ mừng thọ*: Qua giám sát ở một số xã, phường, hầu hết báo cáo thống kê số lượt người được chúc thọ mừng thọ ở các độ tuổi chưa tương ứng với định mức được quy định tại Nghị quyết số 24/2019/NQ-HĐND ngày 18/7/2019 của HĐND tỉnh Kon Tum²⁰. Một số địa phương phản ánh có trường hợp NCT chưa được chúc thọ, mừng thọ kịp thời. Nguyên nhân do bản thân NCT và người thân chưa quan tâm đến chính sách cho NCT hoặc có sai sót, trong giấy tờ tùy thân.

+ *Biểu dương, khen thưởng NCT*: Hầu hết ở các xã thuộc các huyện khó khăn không có chính sách biểu dương khen thưởng người cao tuổi hoặc có nhưng rất ít²¹.

- Thành lập Quỹ chăm sóc và phát huy vai trò Người cao tuổi; thành lập CLB liên thế hệ tự giúp nhau và các hoạt động khác

+ Ngoài phường Quyết Thắng (Thành phố Kon Tum) có Quỹ chăm sóc và phát huy vai trò NCT được thành lập theo đúng quy định, các đơn vị còn lại đều hình thành quỹ nhưng nguồn hình thành chủ yếu từ vận động, không mang tính bền vững, quy trình quản lý quỹ chưa chặt chẽ.

+ Hiện nay có 25 Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau nhưng chưa đánh giá rõ hiệu quả hoạt động của các Câu lạc bộ này. Mô hình chỉ mới được triển khai ở huyện Đắk Hà, Ngọc Hồi và thành phố Kon Tum.

¹⁵ KonPlong

¹⁶ Xã SaLoong, xã Đắk Dục (huyện Ngọc Hồi), xã Đắk Sao (huyện Tư Mờ Rông), xã Ngọc Bay (TP Kon Tum)...

¹⁷ Toàn tỉnh khám sức khỏe định kỳ đạt từ 54-64%, lập hồ sơ theo dõi quản sức khỏe khoảng từ 60-70%.

¹⁸ Đắk Sao (Tư Mờ Rông), Pờ Ê, xã Hiếu (Kon Plông), phường Thắng Lợi (TP Kon Tum), Đắk Hà...

¹⁹ xã Mường Hoong

²⁰ Quy định mức quà tặng chúc thọ, mừng thọ người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum

²¹ Các xã của huyện Tư Mờ Rông, Kon Plông không có chính sách biểu dương, khen thưởng NCT, huyện Sa Thầy trong 3 năm khen thưởng 6 NCT.

+ Việc thành lập các Câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao cho NCT mới thực hiện được ở một số vùng thuận lợi (phường, thị trấn); ở cấp xã, đặc biệt là vùng khó khăn hầu như không triển khai.

- Kinh phí hoạt động của Hội NCT cấp xã:

Với đặc thù tuổi cao, sức khỏe hạn chế, khả năng sử dụng công nghệ thông tin kém nên phần lớn Chủ tịch Hội NCT cấp xã rất khó khăn trong việc xây dựng Đề án thực hiện các nhiệm vụ nhà nước giao để được hỗ trợ kinh phí hoạt động (hỗ trợ kinh phí hoạt động thường xuyên, kinh phí tổ chức Đại hội...) theo phân cấp ngân sách và quy định hiện hành được Ủy ban nhân dân tỉnh hướng dẫn tại văn bản số 4633/UBND-KTTH ngày 17/12/2020 của UBND tỉnh Kon Tum “*Về việc hỗ trợ hoạt động của Hội Người cao tuổi các cấp*”. Do đó, căn cứ vào khả năng ngân sách, Ủy ban nhân dân cấp xã hỗ trợ một phần kinh phí để Hội NCT hoạt động, nhưng mức hỗ trợ có nơi rất thấp²² hoặc không hỗ trợ.

- Tổ chức bộ máy của Hội NCT các cấp: Sau khi Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết số 55/2021/NQ-HĐND ngày 22/10/2021²³, việc bố trí các chức danh không chuyên trách ở cấp xã, trong đó có chức danh Chủ tịch Hội NCT cấp xã, còn nhiều địa phương chưa quan tâm, chưa bố trí chức danh này²⁴ mà giao thực hiện nhiệm vụ của Hội NCT cho công chức xã (công chức văn hóa-xã hội), hoặc giao Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xã kiêm nhiệm; hoặc có chức danh chủ tịch Hội NCT cấp xã nhưng không được hưởng hỗ trợ phụ cấp theo Nghị quyết số 55/2021/NQ-HĐND, dẫn đến hoạt động của một số Hội NCT ở cấp xã chỉ mang tính chất cầm chừng, ảnh hưởng đến việc theo dõi, phối hợp thực hiện các chính sách cũng như các hoạt động của Hội NCT nói chung.

6. Nguyên nhân của những hạn chế, khó khăn, bất cập

- Nguyên nhân chủ quan:

+ Công chức xã thực hiện triển khai các chính sách cho NCT có nơi chưa hiểu hết các quy định liên quan, kiêm nhiệm nhiều nhiệm vụ khác; thường xuyên thay đổi.

+ Một số nơi chưa quan tâm đến hoạt động của Hội NCT; chưa chỉ đạo các cơ quan liên quan phối hợp, hỗ trợ Hội NCT để thực hiện nhiệm vụ.

+ Đặc thù của NCT là tuổi cao, sức khỏe yếu, khả năng ứng dụng công nghệ thông tin, nắm bắt và triển khai văn bản về chính sách cho NCT còn hạn chế nên ảnh hưởng đến hoạt động của NCT nói chung.

- Nguyên nhân khách quan:

²² Huyện Đắk Hà: Thị trấn Đắk Hà, Đắk Pờ Xi, Ngọc Réo: hỗ trợ 1 triệu/năm; Đắk Long, Đắk Ui, Ngọc Wang: hỗ trợ từ 6-7,5 triệu/năm; Đắk La: Không hỗ trợ.

²³ Sửa đổi, bổ sung một số điều của nghị quyết số [36/2020/NQ-HĐND](#) ngày 16 tháng 7 năm 2020 của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố, người trực tiếp tham gia công việc của thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Kon Tum

²⁴ Tu Mơ Rông, Konplong

+ Mô hình tổ chức, bộ máy về NCT chưa hoàn thiện, còn khác nhau ở các cấp hành chính. Chủ tịch Hội NCT cơ sở có giai đoạn (*từ tháng 7 năm 2020 đến tháng 10 năm 2021*) không có chế độ thù lao nên một số người bỏ việc hoặc hoạt động cầm chừng. Các phong trào, mô hình do NCT tổ chức, hoạt động còn mang tính hình thức, hiệu quả chưa cao.

+ Điều kiện kinh tế - xã hội còn khó khăn; địa hình chia cắt, phức tạp, nhất là vùng sâu, vùng xa dẫn đến triển khai các chính sách cho NCT, công tác chăm sóc sức khỏe cho NCT còn nhiều hạn chế, bất cập.

+ Trong giai đoạn 2019-2021, tình hình một số dịch bệnh, đặc biệt là dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp và kéo dài nên việc tổ chức các hoạt động tuyên truyền và các hoạt động dành cho NCT còn nhiều hạn chế, nhất là các hoạt động tổ chức tập trung đông người.

II. Kiến nghị, đề xuất:

Ban Văn hóa – Xã hội kiến nghị Ủy ban nhân dân các cấp và các ngành có liên quan các nội dung sau:

1. Đối với Ủy ban nhân dân tỉnh:

- Đối với kiến nghị điều chỉnh mức chức thọ mừng thọ NCT²⁵ đảm bảo phù hợp với tình hình thực tế của tỉnh: đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành chức năng rà soát, đề xuất Hội đồng nhân dân tỉnh trong kỳ họp gần nhất.

- Chỉ đạo các ngành, Ban Đại diện Hội NCT tỉnh và Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố các nội dung sau:

+ Phối hợp hướng dẫn Hội NCT cơ sở lập Đề án kế hoạch, chương trình hoạt động để hỗ trợ kinh phí hoạt động theo quy trình đơn giản, phù hợp với đặc thù của Hội NCT.

+ Rà soát, hướng dẫn thống nhất việc bố trí chức danh Chủ tịch Hội NCT ở cấp xã là chức danh không chuyên trách theo Nghị quyết 55/2021/NQ-HĐND đối với các địa phương có số NCT chiếm tỷ lệ cao trong tổng dân số, phù hợp với tình hình của từng địa phương

2. Sở Lao động, Thương binh và Xã hội:

- Chủ trì phối hợp với các Sở, ban ngành có liên quan, hướng dẫn cụ thể hóa các nội dung theo Quyết định 2156/QĐ-TTg ngày 21/12/2021 của Thủ tướng Chính phủ và kế hoạch của tỉnh về phê duyệt chương trình hành động quốc gia về người cao tuổi giai đoạn 2021-2030. Trong đó chủ trì, phối hợp với Ban đại diện Hội người cao tuổi tỉnh tập trung hướng dẫn các địa phương thành lập Quỹ chăm sóc và phát huy vai trò NCT; thành lập câu lạc bộ liên thế hệ tự giúp nhau để đạt được các chỉ tiêu đề ra.

²⁵ Tại báo cáo số 123/BC-UBND ngày 25/5/2022 của UBND tỉnh báo cáo về “Tình hình thực hiện chính sách cho người cao tuổi trên địa bàn tỉnh từ năm 2019 đến hết năm 2021”

- Phối hợp với Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố thường xuyên tập huấn, hướng dẫn chính sách cho cán bộ làm công tác người cao tuổi ở cấp xã; bồi dưỡng tập huấn kiến thức về chăm sóc NCT cho cán bộ làm công tác người cao tuổi tuyến huyện, xã.

3. Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố

- Rà soát và hướng dẫn thống nhất việc bố trí chức danh Chủ tịch Hội NCT ở cấp xã là chức danh không chuyên trách theo Nghị quyết 55/2021/NQ-HĐND phù hợp với tình hình của từng địa phương.

- Chỉ đạo các phòng, ban liên quan và Ủy ban nhân dân cấp xã hướng dẫn cho Hội cơ sở lập Đề án, kế hoạch, chương trình hoạt động để hỗ trợ kinh phí hoạt động cho Hội NCT; hướng dẫn thống nhất vận động và sử dụng kinh phí vận động Hội người cao tuổi.

- Khẩn trương rà soát và thực hiện chính sách cho các đối tượng trên địa bàn đủ điều kiện theo Nghị quyết 68/2021/NQ-HĐND; tiếp tục quan tâm chính sách biểu dương khen thưởng để động viên NCT thực hiện tốt nhiệm vụ; thực hiện kiểm tra, giám sát hiệu quả nguồn vốn vay ưu đãi do NCT nhận khế ước, đảm bảo vốn vay được sử dụng hiệu quả, không dẫn đến tín dụng xấu với NCT.

Trên đây là báo cáo của Ban Văn hóa - Xã hội Hội đồng nhân dân tỉnh về kết quả giám sát tình hình thực hiện chính sách cho Người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Kon Tum./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh (B/c);
- UBNDTTQVN tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Thành viên Ban VH-XH, HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Sở Lao động, Thương binh và Xã hội;
- Ban đại diện Hội người cao tuổi tỉnh;
- HĐND-UBND các huyện, thành phố;
- Lãnh đạo VP Đoàn ĐBQH&HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, Ban VH-XH (Vi).

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Phan Thị Thủy